

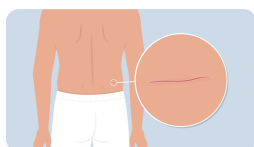
Begrijpelijke voorlichting met animatievideo's

Dit is de papieren versie van digitale voorlichting met animatievideo's.

Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de voorlichting.

In het kort

Een melanoom

U heeft een moedervlek of een plekje op uw huid weg laten halen. Daar heeft u nu een litteken van. Dit plekje is weggehaald om te onderzoeken wat het precies is. Uit het onderzoek blijkt dat het om een melanoom gaat. Een melanoom is een vorm van huidkanker. Hier krijgt u meer informatie over de

verdere behandeling na het weghalen van een melanoom.

Wat is een melanoom?

Animatievideo

Deze tekst hoort bij een animatievideo. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de video.

Uitgesproken tekst van de video

In de huid...

zitten pigmentcellen.

De cellen maken een stofje aan.

Dat geeft uw huid kleur.

Dat stofje heet pigment.

Liggen er veel van die cellen bij elkaar?

Dan ontstaat een moedervlek.

Soms gaan deze cellen te snel of verkeerd delen.

Dan verandert een moedervlek in een melanoom.
Dat is een vorm van huidkanker.

Hoe ziet een melanoom eruit?

Een melanoom ontstaat meestal op een stukje huid waar eerst niks zat. Soms ontstaat het uit een plekje op de huid. Een melanoom is vaak donker van kleur, zoals bruin of zwart. Soms is het rood of zonder kleur. Het kan al jaren aanwezig zijn, maar ook snel ontstaan. Een melanoom is meestal niet mooi rond. De rand is vaak onregelmatig en de plek kan meerdere kleuren hebben.

Een melanoom is kwaadaardig

Een melanoom is kwaadaardig. Het kan verder groeien in de huid. Ook kan het zich verspreiden naar andere delen van het lichaam. De kans dat het zich verspreidt hangt af van hoe diep het melanoom is. Verspreiding van het melanoom gebeurt via het bloed of via het lymfevocht. Lymfevocht is een lichaamsvloeistof die afvalstoffen en afweerstoffen door uw lichaam vervoert via de lymfeklieren.

Hoe diep is het melanoom gegroeid?

De arts kijkt hoe diep het melanoom in de huid groeit. Dit heet de Breslow-dikte. Is het melanoom minder dan 0,8 mm diep? Dan is het een dun melanoom. Is het 0,8 mm of meer? Dan is het een dik melanoom.

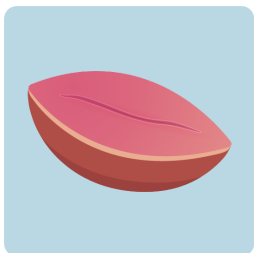
Melanoom bovenop de huid

Soms zit het plekje alleen nog aan de oppervlakte van de huid. Dit heet een *melanoom in situ*. Dit is een heel vroeg stadium van het melanoom.

Een behandeling nodig

De arts heeft vastgesteld dat het bij u om een melanoom gaat. Daarom is er vaak een behandeling nodig. De arts haalt rond het litteken een extra randje huid en wat weefsel weg. U beslist samen met uw arts of u dit wilt.

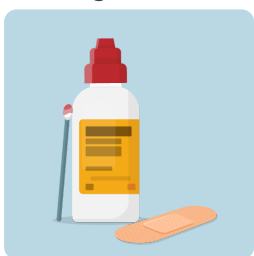

Vorbereiding

Bloedverduunners

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen? Dan moet u hier soms tijdelijk mee stoppen. Overleg dit met uw zorgverlener.

Allergie voor jodium of pleisters

Bent u allergisch voor jodium of pleisters? Meld dit dan aan uw zorgverlener. Uw zorgverlener kan hier dan rekening mee houden.

Draag comfortabele kleding

Zo kan de zorgverlener makkelijk bij het plekje.

Geen zalf of bodylotion

Smeer op de dag van de behandeling geen zalf, olie of bodylotion op de plek van het melanoom.

De behandeling

Animatievideo

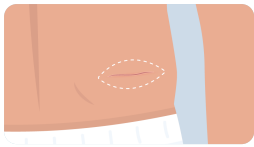
Deze tekst hoort bij een animatievideo. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de video.

Uitgesproken tekst van de video

U heeft een melanoom laten weghalen.
In de huid daaromheen kan kanker achterblijven.
Daarom haalt de arts hier wat extra huid weg.
De behandeling gebeurt soms in de behandelkamer.
Dan krijgt u een verdoving.
Of in de operatiekamer.
Dan brengen we u in slaap.
We maken uw huid schoon...
en dekken het af met een doek.
Daarna haalt de arts de extra huid weg.
Hoe dikker het melanoom was, hoe meer huid er wordt weggehaald.
We maken de wond dicht...
en dekken het af met een pleister.
We onderzoeken de extra huid in het laboratorium.

Hoeveel huid en weefsel weghalen?

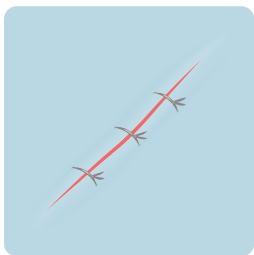
Hoeveel huid en weefsel de arts weghaalt, hangt af van de dikte van het melanoom. Meestal haalt de arts 1 of 2 centimeter huid rond het litteken weg.

Extra stukje huid in litteken

Soms plaatst de arts een stukje huid van een andere plek van uw lichaam in het litteken. Dit is nodig als er te weinig huid is om de wond dicht te maken. Meestal is dit dan huid van het bovenbeen. De arts bespreekt met u of dit nodig is.

Hechtingen verwijderen

We verwijderen later de hechtingen. U heeft hiervoor een afspraak. Soms kan uw huisarts dit ook doen. Heeft u oplosbare hechtingen gekregen? Dan lossen ze vanzelf op.

Melanoom op onderbeen

Heeft u een melanoom op uw onderbeen? Dan krijgt u een stevig verband tot aan de knie. De arts bespreekt met u of dit nodig is.

Uitslag van het onderzoek

U krijgt meestal binnen 10 tot 14 dagen de uitslag van het onderzoek. U hoort dan of er nog resten van het melanoom zijn gevonden.

Als er geen kankercellen meer aan de randen zitten, noemen we dat vrije snijranden. Dat betekent dat het plekje helemaal is weggehaald.

Onderzoek naar uitzaaiing

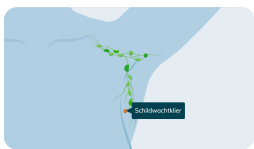
Wat zijn uitzaaiingen?

Kanker kan zich verspreiden naar andere delen van het lichaam. Dat noemen we een uitzaaiing. Dat gebeurt soms via lymfeklieren. Lymfeklieren zitten op plekken zoals uw hals, oksels en liezen. Ze helpen om afvalstoffen en zieke cellen op te ruimen. De kans op een uitzaaiing is groter bij mensen met een dik

melanoom.

De schildwachtklier

De eerste lymfeklier die de kanker tegenkomt, heet de schildwachtklier. Deze klier wordt vaak als eerste onderzocht bij kanker. Soms maakt de arts eerst een echo om te kijken of er afwijkende lymfeklieren zijn.

Zit er géén kanker in de schildwachtklier? Dan is de kans klein dat de kanker verder in het lichaam zit. Als er wel kankercellen in de schildwachtklier zitten, is de kans op uitzaaiingen iets groter.

De schildwachtklier vinden

Om de schildwachtklier te vinden, gebruikt de arts een radioactieve vloeistof. Deze vloeistof wordt bij het litteken ingespoten. De vloeistof volgt dezelfde weg als kankercellen en komt zo in de schildwachtklier.

Op een scan wordt de klier hierdoor zichtbaar.

Verwijderen van de schildwachtklier

De arts haalt de schildwachtklier tijdens een operatie weg. Vaak gebeurt dit tegelijk met het weghalen van extra huid. Soms zijn het 2 of meer klieren. Daarna wordt deze klier opgestuurd onderzocht in het laboratorium. Zo kan de arts zien of de kanker is uitgezaaid.

U beslist samen met uw arts of bij u de schildwachtklier wordt weggehaald en onderzocht.

Behandeling bij uitzaaiing

Behandeling bij uitzaaiingen in de lymfeklieren

Als er uitzaaiingen zijn in de lymfeklieren in de buurt van het melanoom, bespreekt de arts met u of u voor de operatie een behandeling krijgt met medicijnen. Dit is een behandeling met immuuntherapie. Dit gaat via een infuus. Deze medicijnen versterken uw afweer. Ze helpen om de uitzaaiingen kleiner te maken en maken de kans kleiner dat de ziekte later weer terugkomt. Daarna volgt een operatie. Soms krijgt u na de operatie opnieuw medicijnen.

Behandeling bij uitgebreide uitzaaiingen

Soms zijn er uitzaaiingen op meerdere plekken in het lichaam die niet met een operatie kunnen worden weggehaald. De arts kijkt of medicijnen kunnen helpen. Deze behandeling werkt door het hele lichaam. Dit heet een palliatieve behandeling. Het doel is om klachten te verminderen, de kwaliteit van uw leven zo goed mogelijk te houden, en uw leven op een zo goed mogelijke manier te verlengen.

Bij een deel van de mensen met uitgebreide uitzaaiingen kunnen we de ziekte jarenlang controleren of misschien zelfs genezen.

Er zijn verschillende soorten medicijnen bij uitzaaiingen. Hiervoor wordt u doorverwezen naar het melanoomcentrum. Daar kijken we welke behandeling het best bij u past.

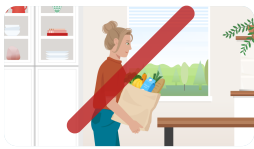

Bestraling

Bij bestraling krijgt u straling op een plek waar kankercellen zitten. De straling beschadigt of vernietigt de kankercellen.

Na de behandeling

Niet te veel spanning op het gebied van de wond

Zet niet te veel druk of spanning op het gebied waar de wond zit. Doe daarom 2 weken rustig aan. Til niet te zwaar. Zo kunt u voorkomen dat de wond open gaat.

Weer douchen

24 uur na de behandeling mag u weer douchen. Vertelt uw arts u iets anders? Houd dan het advies van de arts aan.

Bescherm het litteken tegen de zon

Bescherm het litteken tegen de zon. Ook als de huid genezen is. Smeer het dan in met zonnebrandcrème.

Controle

Controle na een melanoom

Na een melanoom krijgt u een afspraak voor controle. Hoe de controle er daarna uitziet, hangt af van verschillende dingen. De arts kijkt naar:

- de dikte van het melanoom;
- de behandeling die u heeft gehad;
- hoeveel moedervlekken u heeft;
- of er melanomen in uw familie voorkomen.

Waar let de arts op?

De controle is bedoeld om een nieuw melanoom of terugkeer van een melanoom te ontdekken.

Complicaties

Bij elke behandeling kunnen problemen voorkomen. Dit noemen we complicaties. Hier ziet u welke problemen kunnen voorkomen.

Ontsteking

U kunt een ontsteking krijgen bij de wond. Uw huid wordt dan dik, rood en pijnlijk. En er kan vocht uit de wond komen dat niet helder is. Helder vocht is normaal. U kunt bij een ontsteking contact opnemen met uw zorgverlener.

Wond kan opengaan

Het kan zijn dat de wond weer open gaat. Neem dan contact op met uw zorgverlener.

Litteken

Na de behandeling houdt u een litteken over. De zorgverlener probeert er rekening mee te houden dat het litteken zo mooi mogelijk wordt. Het kan zijn dat het litteken minder mooi geneest.

Wat u zelf kunt doen

Zelfonderzoek

Controleer 1 keer per maand uw huid op nieuwe plekjes of moedervlekken die veranderen.

Een melanoom herkennen, de ABCDE-regel

U kunt een melanoom herkennen aan de volgende punten:

- A: Asymmetrie. De vorm van het plekje is niet mooi rond.
- B: Border. De rand van het plekje is onregelmatig of rafelig.
- C: Couleur. Het plekje heeft verschillende kleuren.
- D: Diameter. Het plekje is groter dan 6 millimeter.
- E: Evolutie. Het plekje verandert, groeit, jeukt of bloedt.

Groter risico om een melanoom te krijgen:

De kans op een melanoom is groter bij:

- Veel blootstelling aan de zon.
- Regelmatig verbranden, vooral op kinderleeftijd.
- Gebruik van de zonnebank.
- Een licht huidtype.
- Het voorkomen van melanomen in de familie.

Weren, kleren, smeren

Let er op dat u niet te veel in de zon komt. Vooral niet op het moment van de dag dat de zon het hoogste staat. Draag beschermende kleding zoals een hoed of pet. En smeer uzelf dik in, met minimaal factor 30. Herhaal dit elke 2 uur.

Wetenschappelijk onderzoek

Onderzoek naar een betere behandeling

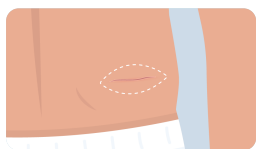
De behandeling van melanoom is erg in ontwikkeling. Er komen bijvoorbeeld nieuwe medicijnen of minder ingrijpende operaties. Hiervoor wordt eerst onderzoek gedaan.

Waarom onderzoek belangrijk is

Onderzoek helpt om behandelingen voor het melanoom te verbeteren. Dit kan de overlevingskansen en de kwaliteit van leven verhogen. De informatie uit het onderzoek is belangrijk voor uzelf én voor anderen.

Meedoen aan onderzoek

Komt u in aanmerking voor onderzoek? Dan bespreekt de arts dit met u. Het is altijd uw eigen keuze om mee te doen. Soms is het onderzoek in een ander ziekenhuis.